

**Y Coleg
Merthyr Tudful** The College
Merthyr Tydfil

Canllaw iaith i'r holl staff ynglyn â

A language guideline to all staff regarding the

Safonau Cymraeg ***Welsh Standards***

Yng
Ngholeg Merthyr Tudful
At
Merthyr Tydfil College

Ers 30 Mawrth 2016, mae gan bobl yng Nghymru hawliau newydd i ddefnyddio'r iaith Gymraeg gyda Chyngorau Sir, Parciau Cenedlaethol a Llwydodraeth Cymru.

Since 30 March 2016, people in Wales have new rights to use the Welsh language with their County Council, National Parks and Welsh Government.

Mae Comisiynydd y Gymraeg yn cynnal ymgyrch i godi ymwybyddiaeth o'r hawliau newydd yma, ac fel rhan o'r ymgyrch mae'r Comisiynydd yn ymweld â grwpiau a mudiadau lleol er mwyn rhoi gwybod i bobl am eu hawliau i ddefnyddio'r Gymraeg. Nawr mae'r safonau hyn wedi dod i golegau AB yng Nghymru.

The Welsh Language Commissioner is conducting a campaign to raise awareness of these new rights, and as part of the campaign the Commissioner is visiting local groups and organisations to inform people of their rights to use the Welsh language. Now these standards has come to FE colleges around Wales.

Y Coleg

Merthyr Tudful

The College

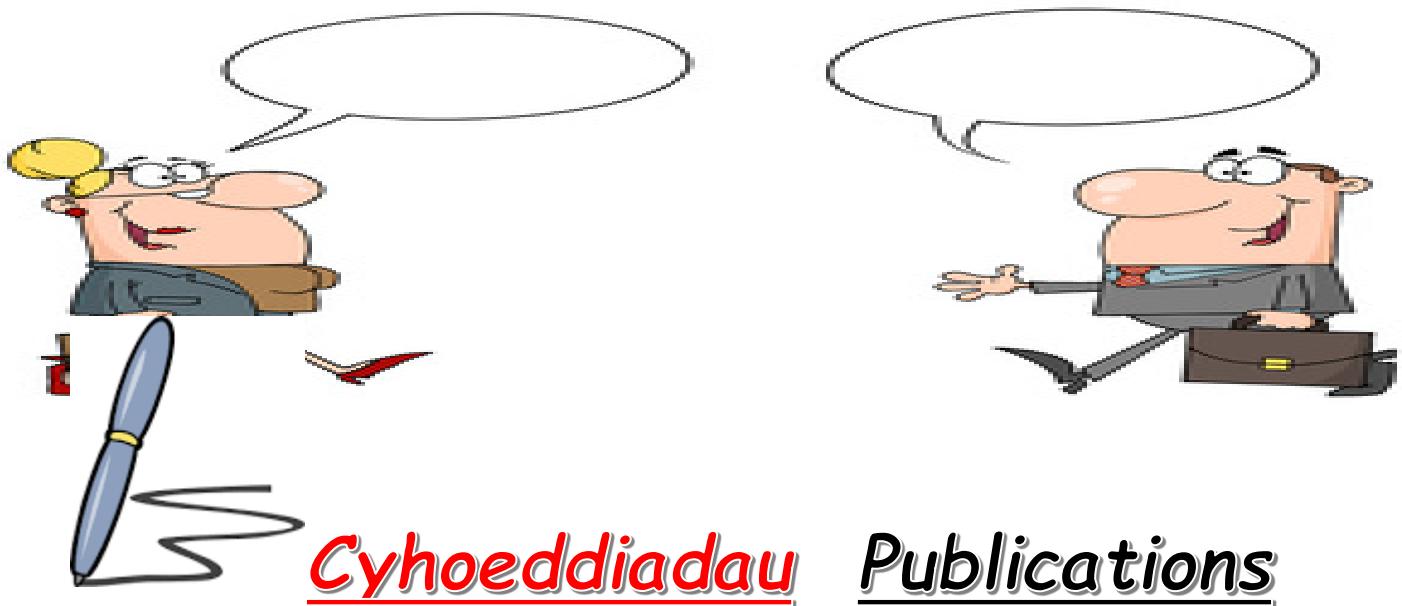
Merthyr Tydfil

Egwyddorion Arweiniol

Guiding Principles

- Mae gan unigolion yr hawl i ddelio â ni yn Gymraeg
- Rhaid i'r Gymraeg gael eu lleoli i'w darllen yn gyntaf (i'r chwith neu uwchben y Saesneg)
- Hawliau ieithyddol i staff
- Mae ansawdd y gwasanaeth ac agwedd gadarnhaol yn bwysig
- Mae'n rhaid i ni gynnig gwasanaethau yn yr Iaith Gymraeg

- Individuals have the right to deal with us in Welsh
- Welsh must be positioned to be read first (to the left or above the English)
- Language rights for staff
- The quality of service and a positive attitude are important
- We must offer Welsh language services

Cyhoeddiadau Publications

Rhaid i bob cyhoeddiad i'r cyhoedd bod yn ddwyieithog. Mae hyn yn cynnwys yr holl gyhoeddiadau ar bapur a chyhoeddiadau electronig (ee cyfryngau cymdeithasol a gwefannau). Ni ddylem ddisgwyl unigolion i ofyn am gyhoeddiadau yn y Gymraeg a rhaid iddynt fod ar gael ar yr un pryd â'r Saesneg.

All publications to the public must be bilingual. This includes all paper-based publications and electronic publications (e.g. Social media and websites). We should not expect individuals to have to ask for Welsh language publications and they must be available at the same time as the English.

Gohebiaeth

Correspondence

Pan fyddwch yn cyfateb â'r myfyriwr am y tro cyntaf, rhaid i chi ofyn a yw'r myfyriwr yn dymuno derbyn gohebiaeth oddi wrthych yn y Gymraeg.

Os yw unigolyn, grŵp neu gymdeithas yn ysgrifennu atom yn Gymraeg, [rhaid](#) i chi ateb yn Gymraeg.

Cadwch gofnod o hyn, felly eich bod yn gwybod i ysgrifennu yn Gymraeg y tro nesaf. Mae'n rhaid i chi roi gwybod i'r Hyrwyddwr Dwyieithrwydd ar gyfer cadw cofnodion i'r ffeil y coleg.

e.e. Croesawn ohebu yn y Gymraeg a fydd gohebu yn y Gymraeg ddim yn arwain at oedi. Rhowch wybod inni beth yw'ch dewis iaith.

Os ydych yn derbyn gohebiaeth gan berson yn y Gymraeg, rhaid i chi ymateb yn Gymraeg (os oes angen ateb) oni bai fod rhywun wedi nodi nad oes angen i ateb yn Gymraeg.

Os byddwch yn anfon yr un ohebiaeth at y nifer o bobl, rhaid i chi anfon fersiwn Cymraeg o'r ohebiaeth ar yr un pryd byddwch yn anfon fersiwn Saesneg.

Y Coleg Merthyr Tudful

The College Merthyr Tydfil

Mae'n rhaid i chi ddatgan mewn gohebiaeth ac mewn cyhoeddiadau a hysbysiadau sy'n gwahodd pobl i ymateb, eich bod yn croesawu i dderbyn gohebiaeth yn Gymraeg.

Ysgrifennwch ataf yn Gymraeg neu Saesneg
Please write to me in Welsh or English

When you correspond with a student for the first time, you must ask whether the student wishes to receive correspondence from you in Welsh.

If an individual, group or society writes to us in Welsh you must answer in Welsh.

Keep a record of this so you know to write in Welsh the next time. You must inform the Bilingual Champion for the college record keeping file.

I.e. We welcome correspondence in Welsh and corresponding with us in Welsh will not lead to delay.

If you receive correspondence from a person in Welsh you must reply in Welsh (if an answer is required) unless a person has indicated that there is no need to reply in Welsh.

If you send the same correspondence to several persons, you must send a Welsh language version of the correspondence at the same time you send an English language version.

You must state in correspondence and in publications and notices that invite people to respond, that you welcome to receive correspondence in Welsh.

Ysgrifennwch ataf yn Gymraeg neu Saesneg
Please write to me in Welsh or English

Os byddwch yn cyhoeddi eich prif rif ffôn, rhaid i chi ddatgan:

Rydym yn croesawu galwadau yn Gymraeg

If you publish your main phone number, you must state:

We welcome calls in Welsh

Telephone Calls Galwadau Ffôn

Ym mhob achos mae'n rhaid i ni gyfarch y galwr yn Gymraeg yn gyntaf (yn cynnwys llinellau uniongyrchol)

Bore da / Pryn hawn da/ or simply Croeso

In all instances we must greet the caller in Welsh first (including direct lines)

Ar gyfer rhai ardaloedd, bydd angen i chi enwi eich adran/gwasanaeth yn Gymraeg e.e.

For certain areas you will need your division/service name in Welsh e.g.

Bore da, Good morning. Coleg Merthyr Tudful.

Prynhawn da. Gwasanaethau myfyrwyr. Student Services.

Croeso. Welcome. Adran Chwaraeon. Sports Department.

Prif Rifau

Main Numbers

Os bydd galwr yn dymuno derbyn gwasanaeth drwy gyfrwng y Gymraeg, **rhaid** i chi gyfeirio'r alwad i siaradwr Cymraeg (dylai eich adran cadw rhestr o rain).

If a caller wishes to receive a service through the Welsh language you **must** direct the call to a Welsh speaker (your section/department should maintain a list).

Mae'n rhaid i ni wneud pob ymdrech ar bob achlysur i gwrdd ag anghenion y bersain sy'n dymuno defnyddio'r Gymraeg gyda ni.

We must make every attempt on all occasions to meet the needs of the person(s) who wish to use welsh with us.

Os oes yna achlysur lle nad oes siaradwr Cymraeg ar gael, esbonio'r sefyllfa a chynnig bod siaradwr Cymraeg yn gallu ffonio'r galwr yn ôl.

If there is an occasion where there is no Welsh speaker available, explain the situation and offer that a Welsh speaker from your department rings the caller back.

Cyfarfodydd

Meetings

Gwahodd dim ond un person neu nifer o bobl i gyfarfod?

- Mae'n rhaid i chi ofyn i'r unigolyn (unigolion) os ydynt yn dymuno siarad yn Gymraeg yn y cyfarfod. Os oes, ac nid oes gennych chi Siaradwyr Cymraeg i hwyluso cyfarfod mae angen i chi:
  - Gadewch iddynt wybod y byddwch yn trefnu i gyfieithydd ar y pryd i fod yn bresennol os bydd mwy na 10% yn dymuno defnyddio'r Gymraeg. Rhaid i chi drefnu yn awtomatig i gael cyfieithydd ar y pryd.

Inviting only one person or a number of people to a meeting?

- You must ask the individual(s) if they want to speak in Welsh in the meeting. If so, and you have no Welsh speakers to facilitate the meeting you need to:
  - Let them know that you will arrange for a simultaneous translator to be present if more than 10% wish to use the Welsh. You must automatically arrange for a simultaneous translator.

Bathodynnau Badges

Staff sy'n siarad Cymraeg i wisgo bathodynnau / tagiau i ddangos gallu ieithyddol. (Mae bathodynnau a thagiau i ddysgwyr ar gael hefyd).

Welsh speaking staff are to wear bagdes or lanyards to show language ability. (learner badges and lanyards are also available).

Gwefan a Mewnrywd

Website and Intranet

Mae'n rhaid i'r coleg sicrhau'r canlynol-

- Mae testun pob tudalen ar y wefan coleg ar gael yn y Gymraeg.
- Pob tudalen Gymraeg ar wefan y coleg yn gwbl weithredol.

- Nid yw'r Gymraeg yn cael ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg ar eich gwefan.
  - Mae'n rhaid i'r coleg darparu'r rhyngwyneb a'r ddewislen ar dudalennau mewnrwyd a gwefan yn y Gymraeg.
  - Mae'r iaith Gymraeg yn cael ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg mewn perthynas â hafan y wefan y coleg a'r fewnrwyd.
The college must ensure that -
  - The text of each page of the college website is available in Welsh.
  - Every Welsh language page on college website is fully functional.
  - The Welsh language is not treated less favourably than the English language on your website.
  - The college must provide the interface and menus on the intranet and website pages in Welsh.
  - The Welsh language is treated no less favourably than the English in relation to the homepage of the college website and intranet.